YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

13 päivänä joulukuuta 1999 *

Yhdistetyissä asioissa T-9/96 ja T-211/96,

Européenne automobile SARL, Ranskan oikeuden mukaan perustettu yhtiö, kotipaikka Carcassonne (Ranska), edustajanaan asianajaja Jean-Claude Fourgoux, Pariisi, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Pierrot Schiltz, 4 rue Béatrix de Bourbon,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään aluksi oikeudellinen neuvonantaja Giuliano Marenco ja komissiossa toimiva kansallinen virkamies Guy Charrier, ja sittemmin Marenco ja komissiossa toimiva kansallinen virkamies Loïc Guérin, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

joissa kantaja vaatii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan 9.10.1996 tehdyn komission päätöksen, jolla hylättiin EY:n perustamissopimuksen 85 artiklaan (josta on tullut EY 81 artikla) perustunut kantajan kantelu, ja määräämään vahingonkorvausta,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti B. Vesterdorf sekä tuomarit J. Pirrung ja M. Vilaras,

kirjaaja: hallintovirkamies A. Mair,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 2.3.1999 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Kantaja Européenne automobile SARL toimii oman ilmoituksensa mukaan Ranskassa sekä käytettyjen ajoneuvojen myyjänä että ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta moottoriajoneuvojen jälleenmyyntiä ja huoltopalveluja koskevien sopimusten ryhmiin 12 päivänä joulukuuta 1984

annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 123/85 (EYVL 1985, L 15, s. 16, jäljempänä asetus N:o 123/85, joka on 1.10.1995 lukien korvattu 28.6.1995 annetulla komission asetuksella N:o 1475/95, EYVL L 145, s. 25) tarkoitettuna valtakirjan saaneena välittäjänä.

2 Tribunal de commerce de Carcassonne antoi 31.1.1994 Auto Cité -yhtiön, joka on Peugeot-merkin jälleenmyyjä Carcassonnessa (Ranska), kanteesta tuomion, jossa kantajan katsottiin harjoittaneen vilpillistä kilpailua, koska se ei ollut noudattanut asetuksen N:o 123/85 mukaisia toisesta jäsenvaltiosta peräisin olevien autojen rinnakkaistuontia koskevia edellytyksiä.

3 Kantaja teki 27.7.1994 komissiolle 6.2.1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 17 (perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan ensimmäinen täytäntöönpanoasetus, EYVL 1962, 13, s. 204, jäljempänä asetus N:o 17) 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun kantelun, joka koski Peugeot- ja Citroën-merkkisten ajoneuvojen valmistajaa (jäljempänä PSA).

4 Cour d'appel de Montpellier kumosi Tribunal de commerce de Carcassonnen 31.1.1994 antaman tuomion 8.6.1995 antamallaan tuomiolla ja hylkäsi jälleenmyyjän kanteen.

5 Kantaja kehotti 27.9.1995 päivätyssä vaatimuskirjeessään komissiota tutkimaan sen kantelun. Se nosti 24.1.1996 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kanteen, jossa se vaati ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta toteamaan komission laiminlyönnin ja määräämään vahingonkorvausta (asia T-9/96).

6 Komissio osoitti 28.3.1996 kantajalle neuvoston asetuksen N:o 17 19 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyistä kuulemisista 25 päivänä heinäkuuta 1963 annetun asetuksen N:o 99/63/ETY (EYVL 1963, 127, s. 2268) 6 artiklassa tarkoitetun tiedoksiannon. Kantaja esitti 26.4.1996 huomautuksensa tästä tiedoksiannosta.

7 Komissio hylkäsi kantajan kantelun 9.10.1996 tekemällään päätöksellä.

8 Kantaja nosti kanteen, joka saapui ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 17.12.1996 ja jossa se vaati kyseisen päätöksen kumoamista ja vahingon korvaamista (asia T-211/96).

9 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ensimmäisen jaoston puheenjohtajan 21.1.1999 antamalla määräyksellä asiat yhdistettiin suullista käsittelyä ja tuomion antamista varten.

10 Asianosaisten lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 2.3.1999 pidetyssä istunnossa.

Asianosaisten vaatimukset

11 Kantaja vaatii asiassa T-9/96, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— toteaa komission laiminlyönnin;

— määrää komission suorittamaan kantajalle 200 000 euron suuruisen vahingonkorvauksen ja

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

12 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää kanteen tutkimatta;

— toissijaisesti toteaa, että kanteella ei ole kohdetta ja että se on lisäksi perusteeton ja

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

13 Kantaja vaatii asiassa T-211/96, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa 9.10.1996 tehdyn päätöksen;

— toteaa komission olevan sopimussuhteen ulkopuolisessa vastuussa ja määrää kantajalle maksettavaksi 246 000 euron suuruisen summan ja

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

14 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää kanteen tutkimatta siltä osin kuin kyse on komission vahingonkorvausvastuun syntymisestä;

— toteaa tämän kanteen muiden kanneperusteiden olevan perusteettomia ja

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Kanteen peruuttaminen asiassa T-9/96

15 Kantajan edustaja on ilmoittanut istunnossa vastauksena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin esittämään kysymykseen peruuttavansa kirjallisesti laiminlyönnin toteamista ja vahingonkorvausta koskevat vaatimuksensa asiassa T-9/96. Kantaja on ilmoittanut 23.3.1999 päivätyllä kirjeellään, että se "suostuu hyväksymään sen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei anna ratkaisua laiminlyönnin osalta (laiminlyönnin, joka on aiheuttanut sille vakavaa vahinkoa)".

16 Kantajan edustajan istunnossa esittämän lausuman perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että tätä kirjettä on tulkittava siten, että kantaja peruuttaa laiminlyönnin toteamista ja vahingonkorvausta koskevat vaatimuksensa asiassa T-9/96.

Pääasia (asia T-211/96)

Kumoamiskanne, joka koskee 9.10.1996 tehtyä päätöstä

17 Kantaja on esittänyt kirjelmissään lähinnä neljä kanneperustetta. Ensimmäinen kanneperuste koskee olennaisten menettelymääräysten rikkomista ja erityisesti menettelyllisten takeiden loukkaamista, toinen perustamissopimuksen rikkomista, kolmas komission ilmeistä arviointivirhettä sen käyttäessä toimivaltaansa ryhtyä väliaikaisiin toimenpiteisiin ja neljäs harkintavallan väärinkäyttöä.

18 Kantaja on esittänyt istunnossa kaksi uutta kanneperustetta, jotka koskevat sitä, että ajanjakso, joka kului kantelun tekopäivän ja kanteen kohteena olevan päätöksen tekemisen välillä, oli niin kohtuuton, että päätöksen kumoaminen on perusteltua, ja sitä, ettei päätöstä ole perusteltu riittävästi.

19 Aluksi on käsiteltävä yhdessä ensimmäinen ja toinen kanneperuste sekä istunnossa esitetyt kaksi kanneperustetta, joilla pyritään lähinnä väittämään, että komissio on laiminlyönyt kantelujen käsittelyä koskevat velvollisuutensa.

Kanneperusteet, joiden mukaan komissio on laiminlyönyt kantelujen käsittelyä koskevat velvoitteensa

— Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

20 Kantaja katsoo ensimmäisessä kanneperusteessaan, ettei komissio ole tutkinut huolellisesti ja puolueettomasti sen kantelua, vaikka sillä olisi ollut velvollisuus menetellä näin.

21 Toinen kanneperuste on neliosainen. Ensimmäisessä osassa kantaja väittää komission tehneen ilmeisen virheen arvioidessaan sille esitettyjen todisteiden todistusarvoa.

22 Kantaja väittää kanneperusteen toisessa osassa komission tehneen ilmeisen yhteisön intressiä koskevan arviointivirheen.

23 Kantaja vetoaa kanneperusteen kolmannessa osassa ilmeiseen virheeseen kilpailusääntöjen rikkomisen painopisteen paikantamiseen ja Ranskan tuomioistuinten ja hallintoviranomaisten toimivaltaan liittyvässä arvioinnissa.

24 Kantaja väittää kanneperusteen neljännessä osassa komission tehneen ilmeisen virheen niiden toimenpiteiden osalta, joihin PSA ryhtyi noudattaakseen ohjelmaa, jonka mukaan uusien autojen oston yhteydessä maksettiin valtiontukea ja joka oli nimeltään "Balladur-palkkio".

25 Komissio muistuttaa, että sillä on oikeus ja jopa velvollisuus kohdentaa käytettävissään olevat voimavarat ensisijaisesti vain niihin asioihin, joissa on olemassa riittävä yhteisön intressi.

26 Se kiistää lisäksi sen, että menettelyllisten takeiden loukkaamista ja olennaisten menettelymääräysten rikkomista koskevan kanneperusteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset täyttyisivät, koska kantaja ei ole tukenut väitteitään todistein.

— Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

27 Yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen vakiintuneessa oikeuskäytännössä, joka on vahvistettu viimeksi asiassa C-119/97 P, Ufex ym. vastaan komissio 4.3.1999 annetussa tuomiossa (Kok. 1999, s. I-1341, s. 86 ja sitä seuraavat sivut), on yksilöity komission velvoitteet tilanteessa, jossa kantelu on saatettu sen käsiteltäväksi.

28 Tästä oikeuskäytännöstä ilmenee muun muassa se, että kun komissio päättää asettaa käsiteltävänään olevat kantelut tärkeysjärjestykseen, se voi paitsi asettaa ne järjestykseen, jonka mukaan ne tutkitaan, myös hylätä kantelun sillä perusteella, että yhteisön intressi ei ole niin suuri, että se vaatisi asian käsittelyn jatkamista (ks. myös asia T-5/93, Tremblay ym. v. komissio, tuomio 24.1.1995, Kok. 1995, s. II-185, 60 kohta).

29 Komissiolle tältä osin kuuluva harkintavalta ei kuitenkaan ole rajaton. Komissiota sitoo esimerkiksi perusteluvelvollisuus sen kieltäytyessä jatkamasta kantelun käsittelyä, ja perustelujen on oltava riittävän täsmälliset ja yksityiskohtaiset, jotta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on mahdollista tehokkaasti valvoa tapaa, jolla komissio on käyttänyt harkintavaltaansa määritellessään asioiden tärkeysjärjestystä (ks. em. asia Ufex ym. v. komissio, tuomion 89—95 kohta). Tämä valvonta ei saa johtaa siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korvaa komission yhteisön intressiä koskevan arvioinnin omalla arvioinnillaan, vaan sillä pyritään selvittämään, ettei riidanalainen päätös perustu virheellisiin aineellisiin seikkoihin tai ettei siihen liity oikeudellista virhettä, ilmeistä arviointivirhettä tai harkintavallan väärinkäyttöä (ks. asia T-24/90, Automec v. komissio, tuomio 18.9.1992, Kok. 1992, s. II-2223, 80 kohta).

30 Kantajan ensimmäistä ja toista kanneperustetta sekä istunnossa esitettyjä kanneperusteita on tutkittava näiden periaatteiden valossa.

31 Ensimmäisen kanneperusteen tutkittavaksi ottamisesta on muistutettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi omasta aloitteestaan tutkia olennaisen menettelymääräyksen rikkomisen ja erityisesti yhteisön oikeusjärjestyksessä annettujen menettelyllisten takeiden loukkaamisen (ks. asia C-291/89, Interhotel v. komissio, tuomio 7.5.1991, Kok. 1991, s. I-2257, 14 kohta), ja sama pätee istunnossa esitettyyn kanteen kohteena olevan päätöksen riittämättömiä perusteluja koskevaan kanneperusteeseen.

32 Tässä tapauksessa on todettava, että 9.10.1996 tehdyssä päätöksessä esitetään selkeästi ne oikeudelliset ja tosiseikkoja koskevat näkemykset, joiden perusteella komissio on päätellyt, ettei asiassa ollut riittävän suurta yhteisön intressiä. Tästä syystä perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä koskeva kanneperuste on perusteeton.

33 Väitteestä, joka on esitetty ensimmäisen kanneperusteen yhteydessä siitä, että komissio olisi laiminlyönyt velvollisuutensa tutkia kantelu riittävän tarkasti, on todettava, että kanteen kohteena olevan päätöksen perusteluista, luettuina yhdessä kantajalle osoitetun edellä mainitun 25.7.1963 annetun asetuksen N:o 99/63/ETY 6 artiklassa tarkoitetun tiedoksiannon valossa, ilmenee komission tutkineen tarkkaavaisesti kantajan esittämät seikat. Asiakirja-aineistosta ilmenee niinikään, että komissio on tässä tapauksessa edellytetyn puolueettomuuden mukaisesti tutkinut myös PSA:n komission pyynnöstä kanteluun sisältyvistä väitteistä esittämät huomautukset. Tämä kanneperuste on siis perusteeton.

34 Kanneperusteesta, joka on esitetty istunnossa ja joka koskee komissiossa käydyn menettelyn kestoa, on muistutettava, että työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan mukaan asian käsittelyn kuluessa ei saa vedota uuteen perusteeseen, ellei se perustu käsittelyn aikana esille tulleisiin tosiseikkoihin tai oikeudellisiin seikkoihin. Koska nyt käsiteltävää perustetta ei voida pitää sellaisena, että sillä laajennettaisiin kanteessa aikaisemmin — nimenomaisesti tai implisiittisesti — esitettyä perustetta tai että sillä olisi läheinen yhteys tähän perusteeseen, se on jätettävä tutkimatta. Nyt käsiteltävään asiaan liittyvässä tilanteessa ei ole myöskään tarpeen tutkia tätä kanneperustetta viran puolesta.

35 Toisen kanneperusteen ensimmäisen osan, joka koskee kantajan esittämien seikkojen todistusarvon huomiotta jättämistä, osalta on tämän jälkeen tutkittava erikseen kanteluun sisältyneet eri väitteet.

36 Kantajaa ja muita samanlaista toimintaa harjoittavia yrityksiä vastaan vireillä olevista oikeudenkäynneistä todettakoon, että valtakirjan saaneiden välittäjien ja riippumattomien jälleenmyyjien toimintaan liittyvien merkittävien riita-asioiden olemassaolo ei muiden todisteiden puuttuessa riitä osoittamaan, että PSA:n ja sen jälleenmyyjien välinen yhteistoiminta olisi näiden toimenpiteiden taustalla.

37 Tämän jälkeen on todettava, että jälleenmyyjien kieltäytyminen myymästä kantajalle ja muille samanlaista toimintaa harjoittaville yrityksille ja toimenpiteet, joilla pyrittiin vähentämään PSA:n ulkomaisten jälleenmyyjien myyntiä tällaisille yrityksille, eivät yksinään riitä osoittamaan, että olisi olemassa kartelli, jolla pyrittäisiin estämään asetuksen N:o 123/85 3 artiklan 11 kohdan mukaisesti toimivien valtakirjan saaneiden välittäjien toiminta. PSA on lisäksi esittänyt näistä seikoista järkevän selityksen, jonka mukaan PSA vastusti ainoastaan riippumattomien jälleenmyyjien toimintaa, mikä ei ole kilpailuoikeuden vastaista. Komissio ei siis voinut tässä tapauksessa katsoa, että kilpailusääntöjen rikkominen olisi näytetty toteen (ks. yhdistetyt asiat T-185/96, T-189/96, T-190/96, Riviera auto service ym. v. komissio, tuomio 21.1.1999, Kok. 1999, s. II-93, 47 kohta).

38 On vielä lisättävä, ettei kanteen kohteena olevaan päätökseen liity ilmeistä kantajan harjoittamaa toimintaa koskevaa virhettä. Komissio ei näet nojaudu kantelun hylätessään siihen toteamukseen, että kantaja ei toiminut ainoastaan välittäjänä vaan myös riippumattomana jälleenmyyjänä. Se toteaa vain, että molemmat vaihtoehdot ovat mahdollisia.

39 Kanneperusteesta, joka koskee sitä käsitystä, jonka PSA ja sen jälleenmyyjät ovat esittäneet autojen vuosimalliin liittyvästä Ranskan lainsäädännöstä, on todettava, että kantelussa esitetyt ongelmat eivät ole riittävä osoitus tätä koskevan lainvastaisen kartellin olemassaolosta.

40 Lopuksi todettakoon väitteestä, joka koskee PSA:sta tehtyjen kantelujen suurta määrää, että kantaja ei ole esittänyt yhtään konkreettista seikkaa, jonka perusteella voitaisiin päätellä, että komissio olisi jättänyt huomiotta näissä kanteluissa esitetyt todisteet tai laiminlyönyt velvollisuutensa niitä tutkiessaan. Komissio, jolle oli tehty useita, muitakin valmistajia kuin PSA:ta koskevia kanteluja, on päinvastoin ryhtynyt kyseisellä alalla toimenpiteisiin EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan soveltamisesta (IV/35.733 — VW) 28.1.1998 tekemällään päätöksellä 98/273/EY (EYVL L 124, s. 60, jäljempänä asia VW).

41 Näin ollen kanneperuste, joka perustuu ilmeiseen virheeseen kantajan esittämien todisteiden todistusarvon arvioinnissa, on perusteeton.

42 Toisen kanneperusteen toisen osan osalta, joka koskee ilmeistä virhettä arvioitaessa yhteisön intressiä tutkia asiaa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on erityisesti selvitettävä, ilmeneekö päätöksestä, että komissio on punninnut keskenään väitetyn kilpailusääntöjen rikkomisen merkitystä yhteismarkkinoiden toiminnalle, sitä todennäköisyyttä, että komissio voi todeta kilpailusääntöjen rikkomisen tapahtuneen, ja niiden tutkintatoimenpiteiden laajuutta, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi täyttää parhaalla mahdollisella tavalla velvollisuutensa valvoa EY:n perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan (joista on tullut EY 81 ja EY 82 artikla) noudattamista (ks. em. asia Automec v. komissio, tuomion 86 kohta, em. asia Tremblay ym. v. komissio, tuomion 62 kohta ja em. asia Riviera auto service ym. v. komissio, tuomion 46 kohta).

43 Komissio ei tältä osin voi sille tehtyjä kanteluja tärkeysjärjestykseen asettaessaan ennalta rajata käsittelynsä ulkopuolelle tilanteita, jotka sisältyvät sille perustamissopimuksessa osoitettuun tehtävään. Komission on muun muassa arvioitava kussakin tapauksessa sitä, kuinka vakavia kilpailusääntöjen rikkomiset ovat (ks. em. asia Ufex ym. v. komissio, tuomion 92 ja 93 kohta).

44 Kanteen kohteena olevaan päätökseen ei sisälly mitään sellaista, jonka perusteella voitaisiin olettaa, että komissio olisi jättänyt huomiotta sen, että PSA:n toimenpiteet, joista tässä tapauksessa oli tehty kantelu ja joilla kantelun mukaan on pyritty estämään ajoneuvojen rinnakkaistuonti valtakirjan saaneiden välittäjien kautta, olisivat merkinneet erityisen vakavaa kilpailusääntöjen rikkomista, jos ne olisi oletettu näytetyn toteen.

45 Jotta tässä tapauksessa voidaan päätellä, onko kilpailusääntöjä rikottu vai ei, komission olisi pitänyt hankkia vielä lisätodisteita, mikä todennäköisesti olisi edellyttänyt asetuksen N:o 17 11 artiklassa ja sitä seuraavissa artikloissa tarkoitettuja asian selvittämistoimia ja erityisesti kyseisen asetuksen 14 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja tutkimuksia. Komission arviointi, jonka mukaan tutkimukset, jotka olisivat olleet tarpeen, jotta se olisi voinut tässä tapauksessa antaa ratkaisun siitä, olivatko kantajan esittämät kilpailusääntöjen rikkomiset todellisuudessa tapahtuneet, olisivat merkinneet merkittävien voimavarojen käyttöönottoa, ei siis selvästikään ole ilmeisen virheellinen.

46 Lisäksi komissio saa arvioidessaan yhteisön intressiä kantelun tutkimiseen ottaa huomioon väitetyn kilpailusääntöjen rikkomisen vakavuuden ja sen olemassaolon toteennäyttämiseksi edellytettävien selvittämistoimien laajuuden lisäksi tarpeen selventää kantelussa tarkoitettuihin toimenpiteisiin liittyvää oikeudellista tilannetta ja määritellä yhteisön kilpailuoikeuden kannalta niiden eri taloudellisten toimijoiden oikeudet ja velvollisuudet, joita toimenpiteet koskevat.

47 Tässä tapauksessa kanteen kohteena olevassa päätöksessä korostetaan perustellusti sitä, että valtakirjan saaneiden välittäjien, autonvalmistajien ja jälleenmyyjien oikeudet ja velvollisuudet on määritelty ja täsmennetty ryhmäpoikkeusasetuksilla N:o 123/85 ja N:o 1475/95 (em. 28.6.1995 annettu asetus), 4.12.1991 päivätyllä komission tiedonannolla 91/C 329/06, joka on otsikoitu "Selventävä huomautus autoalan välittäjien toiminnasta" (EYVL C 329, s. 20), sekä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ja yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä asiassa T-9/92, Peugeot vastaan komissio,

22.4.1993 annetussa tuomiossa (Kok. 1993, s. II-493) ja asiassa C-322/93 P, Peugeot vastaan komissio, 16.6.1994 annetussa tuomiossa (Kok. 1994, s. I-2727). Näin ollen komissio saattoi ilmeistä virhettä tekemättä katsoa, että kansalliset tuomioistuimet ja viranomaiset kykenisivät käsittelemään kantajan kantelussaan esiin tuomat kilpailusääntöjen rikkomiset ja suojelemaan sen yhteisön oikeuteen perustuvia oikeuksia.

48 Se, että komissio totesi asiassa VW lainvastaisiksi ensi arviolta samanlaiset toimenpiteet kuin ne, joita kantajan kantelu koski PSA:n ja sen jakeluverkoston osalta ja jotka koskivat toista autonvalmistajaa, ei osoita, että komissio olisi arvioinut virheellisesti yhteisön intressiä nyt käsiteltävässä asiassa.

49 Kun komissio on tilanteessa, jossa useat seikat antavat syyn epäillä useiden samalla alalla toimivien suuryritysten menettelevän kilpailuoikeuden vastaisella tavalla, sillä on oikeus keskittää voimansa asianomaisista yrityksistä yhteen ja ilmoittaa niille taloudellisille toimijoille, joille muiden kilpailusääntöjä rikkovien yritysten toimenpiteet mahdollisesti aiheuttavat vahinkoa, että niiden on saatettava asia kansallisten tuomioistuinten käsiteltäväksi. Muussa tapauksessa komission pitäisi jakaa voimavaransa useisiin laajoihin tutkimuksiin, mikä saattaisi merkitä sitä, ettei yhtäkään niistä voitaisi saattaa päätökseen. Myös se etu, joka koituisi yhteisön oikeusjärjestykselle siitä, että yhden yrityksen osalta tehty päätös toimisi esimerkkinä, menetettäisiin siinä tapauksessa niiden taloudellisten toimijoiden kannalta, joille muiden yhtiöiden menettelytavat aiheuttavat vahinkoa. Tässä yhteydessä on myös muistutettava, että komissio oli ryhtynyt toimenpiteisiin Peugeot'n suhteen jo ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan soveltamisesta (IV/33.157 — Eco System/Peugeot) 4 päivänä joulukuuta 1991 annetulla päätöksellään 92/154/ETY (EYVL 1992, L 66, s. 1), joka oli edellä mainitussa asiassa Peugeot vastaan komissio 22.4.1993 annetun tuomion ja edellä mainitussa asiassa Peugeot vastaan komissio 16.6.1994 annetun tuomion kohteena.

50 Näin ollen sen seikan perusteella, että komissio on mieluummin halunnut jatkaa niiden kantelujen tutkimista, joiden perusteella se antoi päätöksen asiassa VW,

kuin PSA:ta koskevien kantelujen kuten kantajan tekemän kantelun tutkimista, ei voida todeta, että komissio olisi laiminlyönyt velvollisuutensa tutkia tapaus tapaukselta väitettyjen kilpailusääntöjen rikkomisten vakavuutta ja yhteisön intressiä siihen, että se ryhtyisi toimenpiteisiin, tai että se olisi tehnyt tältä osin arviointivirheen.

51 Kanneperusteen kolmannesta osasta, jonka mukaan kilpailusääntöjen rikkomisen painopistettä paikannettaessa olisi tehty ilmeinen virhe, on aluksi todettava, ettei kanteen kohteena olevaa päätöstä saa ymmärtää sillä tavoin, että komissio olisi pelkästään sillä perusteella, että kantelussa tarkoitettujen toimenpiteiden painopiste oli yhden jäsenvaltion sisällä, katsonut, ettei ollut olemassa yhteisön intressiä, jonka vuoksi sen olisi pitänyt ryhtyä toimenpiteisiin. Tämä seikka on vain yksi niistä tiedoista, jotka se on ottanut arvioinnissaan huomioon, ja kanteen kohteena olevan päätöksen sanamuodosta ilmenee, että tämä seikka on mainittu siinä ylimääräisenä tietona.

52 Kanteen kohteena olevasta päätöksestä ilmenee, ettei komissio ole jättänyt ottamatta huomioon sitä, että kyseiset toimenpiteet koskivat rajat ylittävää kauppaa. Se katsoo kuitenkin perustellusti, että nyt käsiteltävään asiaan liittyvät tärkeimmät taloudelliset toimijat eli valmistaja, kantaja ja kuluttajat eli kantajan asiakkaat, sijaitsevat Ranskassa ja että Ranskan tuomioistuimet ja viranomaiset ovat toimivaltaisia ratkaisemaan kantajan ja PSA:n sekä sen jakeluverkoston välisen riidan. Kansalliset tuomioistuimet kykenevät erityisesti komissiota paremmin tutkimaan tosiseikkoja, mikä on tarpeen, jotta voitaisiin antaa ratkaisu siitä, toimiiko kantaja yksinomaan valtakirjan saaneena välittäjänä vai myös riippumattomana jälleenmyyjänä.

53 Näin ollen komission yhteisön intressiä jatkaa kantajan kantelun käsittelyä koskevaan arvioon ei liity ilmeisiä virheitä asian kannalta merkityksellisten tosiseikkojen paikantamisessa.

54 Lopuksi on todettava toisen kanneperusteen neljännestä osasta, joka perustuu ilmeiseen virheeseen niiden toimenpiteiden osalta, joihin PSA ryhtyi sen jälkeen, kun Ranskan hallitus oli ottanut käyttöön Balladur-palkkion, ettei sitä, että autonvalmistaja sallii sen, että sen jälleenmyyjät myöntävät ylimääräisiä alennuksia, joita ne kuitenkaan eivät myönnä rinnakkaistuonnin yhteydessä, voida pitää kilpailuoikeuden rikkomisena.

55 Tästä seuraa, että ensimmäinen ja toinen kanneperuste sekä istunnossa esitetyt kaksi kanneperustetta on hylättävä.

Kolmas kanneperuste, jonka mukaan komissio on arvioinut ilmeisen virheellisesti väliaikaisia toimenpiteitä koskenutta vaatimusta

56 Kantajan kanteluun ei sisälly muodollista väliaikaisten toimenpiteiden määräämistä koskevaa vaatimusta. Kantaja on tosin 27.9.1995 päivätyssä kirjeessään (mainittu edellä 5 kohdassa) vaatinut komissiota "kehottamaan PSA:ta lopettamaan italialaisten jälleenmyyjiensä painostuksen". Kirjelmässä ei kuitenkaan viitata nimenomaisesti väliaikaisten toimenpiteiden määräämiseen. Se voidaan yhtä hyvin ymmärtää siten, että kantaja vaatii asetuksen N:o 17 3 artiklassa tarkoitettua lopullista päätöstä. Lisäksi 26.4.1996 päivättyyn kirjeeseenkään, jolla kantaja on esittänyt huomautuksensa edellä mainitun 25.7.1963 annetun asetuksen N:o 99/63/ETY 6 artiklassa tarkoitetusta tiedoksiannosta, ei sisälly mitään viittausta mahdolliseen väliaikaisia toimenpiteitä koskevaan vaatimukseen. Myöskään kanteen kohteena olevassa päätöksessä ei oteta kantaa tällaiseen

vaatimukseen. Näin ollen kanneperuste, jonka mukaan oletetun väliaikaisia toimenpiteitä koskeneen vaatimuksen osalta olisi tehty ilmeinen virhe, on perusteeton.

Neljäs kanneperuste, joka koskee harkintavallan väärinkäyttöä

57 Kantaja tyytyy mainitsemaan kirjelmissään abstraktisti oikeusperiaatteita sekä harkintavallan väärinkäytön käsitteeseen liittyviä tuomioita täsmentämättä sitä, millä tavoin tämä kumoamisperuste olisi sen mielestä otettava tässä tapauksessa huomioon. Tämä kanneperuste ei siis täytä EY:n tuomioistuimen perussäännön 19 artiklan ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisia edellytyksiä. Näin ollen se on jätettävä tutkimatta.

58 Tästä seuraa, että kanteen kohteena olevan päätöksen kumoamista koskeva vaatimus on perusteeton.

Vahingonkorvauskanne

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

59 Kantaja esittää, että koska komissio on kieltäytynyt tutkimasta asiakirja-aineistoja, joista olisivat ilmenneet autonvalmistajien kilpailunvastaiset menettelytavat,

ja koska se on pidättynyt lopettamasta näitä menettelytapoja, se on menetellyt virheellisesti, mistä syystä yhteisön sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu on syntynyt.

60 Komissio väittää, etteivät kanteet ole EY:n tuomioistuimen perussäännön 19 artiklan ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdan määräysten mukaisia.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

61 On muistettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan vahingon korvaamista koskevat vaatimukset on hylättävä siltä osin kuin ne liittyvät läheisesti kumoamista koskeviin vaatimuksiin, jotka on hylätty (em. asia Riviera auto service ym. v. komissio, tuomion 90 kohta ja asia T-150/94, Vela Palacios v. talous- ja sosiaalikomitea, tuomio 18.6.1996, Kok. H. 1996, s. II-877, 51 kohta). Joka tapauksessa vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan komissiolla ei ole velvollisuutta, kun sen käsiteltäväksi on saatettu asetuksen N:o 17 3 artiklassa tarkoitettu kantelu, tehdä päätöstä väitetyn kilpailusääntöjen rikkomisen olemassaolosta muulloin kuin silloin, kun kantelun tutkiminen kuuluu sen yksinomaiseen toimivaltaan, mikä ei ole tilanne tässä tapauksessa (ks. esim. em. asia Tremblay ym. v. komissio, tuomion 59 kohta). Tästä seuraa, että nyt käsiteltävissä korvausvaatimuksissa tarkoitettu komission menettelytapa ei voi merkitä virhettä, joka aiheuttaisi yhteisön vastuun syntymisen.

62 Näin ollen vahingonkorvausvaatimus on hylättävä, ilman että olisi tarpeen tutkia sitä, ovatko kantajan esittämät selvitykset vahingon laadusta ja laajuudesta ja syy-yhteydestä komission menettelytavan ja tämän vahingon välillä EY:n tuomioistuimen perussäännön 19 artiklassa ja ensimmäisen oikeusasteen tuomiois-

tuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdassa asetettujen edellytysten valossa riittäviä.

Oikeudenkäyntikulut

63 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Työjärjestyksen 87 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan asianosainen, joka peruuttaa kanteensa, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli sitä vaatii peruuttamista koskevissa huomautuksissaan. Kanteensa peruuttavan pyynnöstä vastapuoli velvoitetaan kuitenkin korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos se vastapuolen menettelyn vuoksi katsotaan kohtuulliseksi.

64 Asiassa T-9/96 kantaja on peruuttanut laiminlyöntikanteensa, kun sillä ei ollut enää kohdetta sen vuoksi, että komissio oli tehnyt lopullisen päätöksen kantelusta. Näin ollen on perusteltua, että komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut työjärjestyksen 87 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

65 Koska kantaja on hävinnyt asian T-211/96, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut komission vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(ensimmäinen jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Asiassa T-211/96 nostettu kanne hylätään.**

2) **Kantaja velvoitetaan korvaamaan asiaan T-211/96 liittyvät oikeudenkäyntikulut.**

3) **Asia T-9/96 poistetaan rekisteristä.**

4) **Komissio velvoitetaan korvaamaan asiaan T-9/96 liittyvät oikeudenkäyntikulut.**

Vesterdorf Pirrung Vilaras

Julistettiin Luxemburgissa 13 päivänä joulukuuta 1999.

H. Jung B. Vesterdorf

kirjaaja presidentti